891.79
H8598
Os
v. 2

BRODART
MADE IN U.S.A.

„ТЕАТРАЛЬНА БІБЛІОТЕКА“

Вип. 26 Р. 1923.

САТИРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНІ

МОНОЛЬОҐИ

ДЛЯ СЦЕНИ.

Додаток до 8 ч „Театрального Мистецтва“.

ЛЬВІВ, 1923.

ВИДАВНИЦТВО „РУСАЛКА“.

ФЕДІР ГРИНЕВИЧ

САТИРИЧНО-ГУМОРИСТИЧНІ

МОНОЛЬОҐИ

для сцени.

(КНИЖКА ДРУГА.)

(Другий наклад).

ЛЬВІВ, 1923.

ВИДАВНИЦТВО „РУСАЛКА".

Передрук правно заборонений.

Друкарня Ставропиґійського Інституту у Львові,
під управою О. Яськова

891.79
H8598
Os
v.2
Storage
LIBRARY
UNIVERSITY OF ILLINOIS
AT URBANA-CHAMPAIGN

Контумація.

(Монольог Стецька Зарічного).

Ха, ха, ха, ха, ха! Ой, йой, йой! *(чіхається в голову).* Хоч це мені і не до сміху, але скажіть так самі, добрі люде, чи нема ту з чого сміятись? Ось, недавно завели нову моду, кульчикування свиней, вибачте за слово. У мене, бувало, безроги годуються, чи то половою, чи кропивою, чи бульбою, чи чим небудь. А як запровадили кульчики, вибачте за слово, для свиней, та вже зі свинею не жартуй! Та щастя ще, що на одно ухо тілько, бо якби так на оба, то вже таку безрогу, вибачте за слово, — не то що половою не годуй, а хиба проси до столу чемненько на каву, чи до обіду, так видите, вже тепер ота свинота гонорною стала, хоч з одним ще тільки кульчиком! Бо, міркуйте собі, не хотять їсти полови. А що би то доперва було, якби то ще і другий кульчик був у безроги, вибачте за слово. Го, го! тоді хиба, гей той каже, не приступай без кія, вибачте за слово, — ніби до безроги! Бо то кажуть, ніби ті дохтори від свиней, що така безрога, вибачте за слово, — з кульчиком не хорує.

Та, може оно і правда, я там не знаю. Ось, недавно в сусідськім селі похорували безроги, вибачте за слово, тай зараз, кажуть, контрумацію заложили, ніби не вільно тоді продавати тобі безроги, вибачте за слово, як тота контрамація якось заложена.

А тут як раз і моя безрога, вибачте за слово, може з того, що згубила кульчик, — захорувала. Радять мені сусіди: ви Стецьку, — кажуть до мене, пійдіть бо до нашої шинкарки Сури, та най вона пожичить вам свої кульчики для безроги, вибачте за слово, бо вона, повідають, також носить кульчики; а як заложите безрозі, вибачте за слово, тай ще на оба уха, то може і подужає, а потім віддасьте. Бо, кажуть, — біда буде, як ще і в нас в селі заложать тоту якусь контрамацію, а то туй-туй здекутор прийде за податком, то і що порадиш, як не продаш безроги, вибачте за слово. Тай таки самому якось маркотно за худобиною, хоч то ніби безрога, вибачте за слово, але все таки нарусот тисяч кавалків, цеб то „маречек“ булоб за неї. Га? Що кажете? Може бути, що міліон булоб, я не перечу.

Пішов я до Сурки, прошу, пожичте, так, а так, — кажу. А вона паршива щей взлостилась на мене та каже: ваша ціла свиня, — вибачте за слово, — не варт тільки, що мої кульчики. Купіть собі — каже, в онучаря за онучі. Якось на щастя надіхав онучар, тай заміняла моя стара онучі на такі кульчики. Ось, думаю, — добре що є, а свиня, вибачте за слово, на тім

і не розумієсь, чи вони правдиві з золота — чи ні. Зачепив я тоті кульчуки зараз таки свині, вибачте за слово, на оба уха, і представте собі! — чи з того, чи не з того, а Бог його вже знає, досить що, но безрога, вибачте за слово, якби їй і нічого не було. Геть вам, кажу, зразу рило задерла до гори, цілком веселіща стала! А яке!... Ось, сусіди виділи, запитайте, як не повірите моїм словам!

Але що з того, допитався я собі знов лиха з кульчиками, та ще не малого лиха, матери його хрін. Бо, дає моя стара полови з бульбою — та ба! Свинота не хоче їсти!... А най тебе ту пімста візьме, — кажу! Дає їй помиї, — та де! Ані не подивиться! Геть вам знанськоватіла! Дай но ти, Паражка, — кажу моїй старій, дай ще бульби розколоченої і забіли молоком. І що би ви подумали? Геть вам, аж вилизала корито, так вам усе виїла до чиста! Го, го! та бо, думаю, як так дальше піде, то годі! На щастя, надійшли свинарі, таки милятинські, тай я продав оцю мою кульчикову паню-свиню і якось позбувся клопоту з дому.

Ніби з одної сторони і добрі тоті кульчики, бо вже я сам переконався в тім, коли-ж бо не, — гордів плюгаве свиняче створіння, тай годі!

А вже з тою контрамацію найгірше. Замикають ярмарки, не вільно тобі продати худобини, хоч тобі і на податок гроша треба було. От, кажуть, — зараза тай не можна! А ніби, деж мол, вибачте за слово — безрога заразилась? Таж на друге село не ходила, бо завжди у хліві

лежала. Ось, комедія одна — тай тілько! Захоруе, то зараз дохтори, ніби тогі від свиней, як їх там назівають .. та забув вже!

Шандари зараз варту ставлять, контрамацію, й Бог знае по що?! Ось тобі варта! Чи ти чоловіче зробиш що хоробі палицею, чи не пустиш до села заразу, чи яку там мару. Начеб то хоробу очима побачиш, як чоловіка? Де там! Палять соломи з під худоби, бо ніби кажуть, — там зараза влізла... Ха, ха, ха! І як тут не сміятись з дурних порядків? Та де ти хороби впильнуеш? Щобись вартував ніч тай день, а не впильнуеш! Таки ні!.. Як тобі захоруе, чи то, вибачте за слово, — безрога, чи рогата худобина, то ти пусти їй кров, оклади, навари зілля ріжного, а як і то не помагае, то ножом попід горло, тай авс! І пощо тут варти? Ось хочби і мені тепер, іди, тай мерзни на морозі, та дивись, чи зараза куди не влізе у село! Агій! На таку постанову!... А не підеш на варту, то і штраф наложать, колиб так шандар на варті не застав.

Ніби хороба хоробою, чи то у худобини, чи у чоловіка, то все жаль дивитись, як воно мучиться — хоруе. Я маю практику, хочби по собі. Ось тамта моя небіжка, вибачте, жінка, царство їй небесне... Бувало, цілими днями годі було увійти до хати, бо зараз зачне щонебудь, і від потопу світа найде! А ти сякий-такий, каже, ледащо, пянюго, дармоїде і що тільки їй слина на язик принесе, чи а защо, чи нема. Все небіжка, — царство їй небесне, бувало цілими

днями рота не замикала. А як, знаєте, ні з того, ні з сього, щось їй непричком, найся пріч каже, — якийсь боляк сів в горлі, то і словечком не обізвеся було, хочби ти й провинився! От, гей косою підкосило стару.. І що я надавався усяких ліків, тай до знахорки їздив, — не помогло! Тай таки у Петрів піст взяла — тай вмерла!... (*плаче*). Так і худобина, як їй що догаряє... Ой, забалакався я з вами, а тут на варту ще іти, бо як не застане шандар, то і по староствах волочись, заплати кару, тай ще иноді й до гарешту посадять. От, клопіт, тай тільки! (*Виходить!*)

Козлів, 30. січня 1911 р.

Клопіт із зубами.

(На сцену входить, держачись рукою за підвязане лице, Панас Голопупенко).

Ой, о...ввв...в...в...ввввв!... Ой, ой, Господи, забери мою душу з цього світу, най я так не мучусь!... Ото, ото нещастя!... Як оце ще вчера розболів мене зуб, то хочби на мінутку затих, так ні... І кат його зна, чи це оден тільки, чи усі зразу заболіли?!

Як радите? Шалвію варити і парити? Таж парив вже, парив! Спасибі за раду! І чого я

тільки не робив йому, і шалвію, і зубник, і пострíл, і люльок... що тільки хто порадить! — Нічо не помагає, тай тільки!... О.. ой... вв...в...ввв! *(Крізь сльози):* Зібравсь я оце, та піду, — думаю, — до горбатого Берка, цирульника. Най вирве. Був раніш ще у нашого коваля в селі, думаю, може він в який спосіб витягне... Куди його! Як заліз оце він кліщами у рот, а кліщі, знаєте які у коваля, — що мало рота мені не розідрав, та як захватить шість зубів зразу!... Коли б тільки оден захватив, то можеб що було з цього, а то даром тільки натягав мене по цілій кузні, що я аж усіх святих в небі побачив, та свічки в очах зразу засвітились, наче у церкві на великдень... Куди?! ще гірше після цього стало! Якось вирвавсь я ледво з рук коваля, та утік домів. Тай яке оно його сидженя дома з болючим ще зубом? Не втихає! Значить, піду ще раз до Берка, горбатого цирульника, хай рве!

Ой, ой, о..овв..ва..ва..ва! ввввв!!... А щоб тобі ні дна, ні покришки, окаянний! Відай вже амінь приходить мені. Не що иншого! Іду ще раз до Берка, хай огляне, що він мені вистроїв таке, що далі годі вже видержати.

Прийшов я був до Берка, горбатого, а той собі, як оце посадив мене на підлозі, як заложить якесь заліз о, наче ключ, та як стане возити мене по цілій кімнаті, а відтак ще й до сіней виволік!... Ну, думаю, помяни Господи душу раба твоєго — Панаса... Тут тобі кришка. Аж якось Берко, як волік оце мене назад у комнату, я нехітьма заперся був ногами у поріг, то зразу почув, як

щось затріщало і зашуміло в голові, а сльози так і ливньом хлинули з очей, в яких наче електрика засвітилась. Пропала, думаю, моя голова, так і в черепки відай розлетілась!..

Ох і повозив же мене Берко, повозив!... Не менш яку годину... Коли очутився я, прийшов значить до себе, дивлюсь, а мій Берко лежить під столом, закрившись ногами, та тільки балухи витріщив і щось бурмоче собі під носом по жидівськи. А він бачте, оце, як и ногами заперсь о поріг, він значить нажав сильніщ зуба і вирвав, значить, та так, що аж ногами замолов. Кувирком цеб то під стіл полетів! Ах, і зуб же, був, зуб здоровезний!... Щоб не збрехати — то три у його коренюки були, наче тоті зуби залізні від борін. А шкода, що не взяв його з соою, интересно булоб вам показати. *(По хвили)* Та що це його ще так болить? Невжеж Берко вирвав здорового зуба?... Ой, ой, ойой!... Таки болить проклятий накорінок! Невжеж здорового вирвав? *(Щупає пальцем в роті).* Так оно і е!... вирвав, значить, жидюга, замість болючого, — здоровий! *(Крізь сльози)* А щоб тебе, проклятого жида, так собаки ще живого тягали, як ти тягав мене стільки, тай ще двайцять тисяч взяв від мене нехрист! Вимучив, та ще плати — а він тобі здорові зуби рватиме, паршивець!

А тут болить проклятий, що і доторкнутись годі... Хочби зразу на місци заболів у Берка, та хай би вже рвав був усі по порядку, можеб в цей спосіб дійшов до болючого і вирвав... а то... о... ой... ойой!... вввв!! *(Крізь сльози)* Оце так поза-

вчера також почав мене боліти... І чого тільки я не прикладав, — не помагає!... Думаю, давай, може сам вирву в який небудь спосіб. Дістав якось був кусок дроту, так таки з кілька метрів, виліз на стрих, привязав оце я оден кінець дроту до банта, а другим кінцьом обмотав зуба тай скочив зі стриху. Як скочив, та так і повис з роззявленим ротом, та ані крикнути о ратунок, ані що!... От тут тобі амін, Панасе!... От тут тобі кришка, думаю!... І Бог зна, доки висівби так, колиб не додумавсь бити ногами у двері, розгойдавшись цілим туловищем... Аж тут на сей стукіт, повибігали усі з хати, та бачте з переляку, не знали що робити, бо думали, що це я за шию повісився... Якось відтяли мене, та я так і бахнув на землю, що аж застогнав, наче яка колода!... А якже!... Ах, і мука ж була для мене, мука... що і ворогови не бажавби такої!...

І яка його сила держить?.,. А ще представте собі, я цілим тягаром своїм як скочив, що і здавалось, — голову відорвало, а він, хочби крихітку рушив з місця, так ні!... Тай і не дивниця після цього, що Берко возився так довго з зубом. А коваль?!... Тепер то вже і боюсь вертати до Берка, як згадаю всю ту муку... Може і так перестане боліти. *(По хвили).*

Ой, відай трудно, щоб перестав... так і чую що не перестане... Поговоривби ще з вами про цей біль зубів, та щож, коли ворог проклятий не дасть і рота роззявити, не то що говорити... Най вас усіх тут Бог боронить від подібного нещастя, як оце мені трапилось!..

Ох, і болитьже, болить!... і що його вдіяти, чи бігти ще раз до Берка, чи ні?.. Ох! ой..., ой-ой!... болить! о...оввв... ва... ва... ва!... Оввв! (*По хвилі*): Біжу ще до Берка, хай рве усі за порядком, щоб з їх сліда не було... Чорт їх насаджав проклятих на мою муку! (*вибігає*).

Бібрка, 24. III. 1922 р.

Софрон Мочиморда.

(Мочиморда входить пяний на сцену).

Ов... фе!... Як то мені і в ноги повлазило і в голову. А тут ще коби хто з громадян не побачив, бо і сміху булоб на ціле село!... Ой, булоб!... Ов... фе!... Агій на тебе, проклята маро! Годі дорогу найти до хати! (*Замітивши публіку*). А!... вибачайте, не замітив!... Моє поважання, моє ушанованне! Що? питаєте, з ким маєте честь? Ов... фе!... А я думав, що ви мене знаєте? Ви здаєсь не тутешні?! Га? З іншого повяту?... Може бути, може бути!... Ов... фе!... таж мене, начальника громади села Хрунівец, мене ото, як видите, себ то... Софрона Мочиморду — всі знають! І мала дитина в селі, тай і та мене знає. Ге?... питаєте, з відки вертаю? Як раз тепер вертаю, бачте, гм... з обіду, від пана дідича. Вибачайте за слово, що осміляюсь запитати таки на правду, чи ви тутешні, чи ні? Я бо й бачу, що ви не тутешні, бо наш повят цілий мене знає, особливо усі пани з повяту мене знають!...

LIBRARY
UNIVERSITY OF ILLINOIS
AT URBANA-CHAMPAIGN

Двайцять літ вже, як я війтую, цеб то я ніби начальник громади, член ради повітової, оґльондач худоби і людей і так далі. Го, го... я досить обширне становище займаю, не тільки у своїй громаді, але й в повяті! І всюди, як бачите, фалабо, мене шанують та поважають і почитають, а все тото через мою добру натуру. Бо я, бачте, потрафлю усюди та між усіми гарно знайтись, знаю кому і як честь віддати!... Ось хочби і підчас виборів. Приїздить, бувало якийсь панок, ніби якийсь школьник, що то у школах учителює, в нашім селі робити вибори, чи там віче, то перше заїзджає до мене і каже:

— „Вам начальнику, постояти би за своїм кандидатом на посла, та і громадян на ту сторону наклоняти, каже, наш кандидат свій чоловік, та гарно зуміє постояти за народну справу!“

А мені ніяково йому відказати, бо як самі знаєте, я люблю зі всіми по доброму бути і жити у злагоді. Приобіцяв я йому, тай він і поїхав собі, куди йому треба було. Потім приїзджає сам кандидат на посла, не знаю звідки він там був, я сам кричав на ціле горло: славно!... Аж захрип було, але стара моя загріла мені пива зі смальцьом і якось хрипка покинула. Говорив він отже за пасовиська, за сіль і за всяку всячину, але бачите, щось мене і голови вже то не тримається, бо і своїх клопотів повно маю, та таки думаю, говори ти собі здоров. Я і потакував йому, але усе свій розум мав. Ануж, якби так пан староста або дідич довідались, що я тягну за чужою справою, так на

смерть погнівалисьби. Тай таки того самого дня ясний пан дідич покликали мене до себе і кажуть: „Ви Мочиморда, не слухайте тих пройдисвітів, а гоніть їх зі села, нехай не баламутять виборців. Ви, пане, війт в селі і маєте право. Пасовисько і ліси они обіцяли на колись, а я тепер даю вам і вашій худобі пашу, та опал зі свого ліса, тільки голос свій ви дасьте на нашого кандидата, дуже доброго чоловіка, котрого сам народ просить на посла". Ось, думаю, до свого ясного пана все придасться, а тамті і не знані мені люде. Я й обіцяв ясному панови, що свій голос віддам і громада віддасть, бо в громаді мусить усе так бути, як я того захочу! А!... щоб то за громада була, щоби не слухала свого війта і то такого, що і в цілому повяті його усі шанують. Нехай не послухалиб мене: го, го!... попамяталиб тоді! Постягаю всякі податки і додатки до податків, нумерове, шильваркове, та яке тілько вдасться, що аж пищатимуть! Я не боюсь нікого в громаді! Го, го!.. Нехай спробує хто мені влізти в дорогу, то побачить! Хоть то громадяне не ті, що колись були. Гей той каже, — нюхають письмо носом. Вже і зновили, що у касі громадській брак грошей. Не треба вам казати, як то оно зараз є.

Про тоту казу громадську, то ніхтоб і незнав був, колиб не той проклятий Іван Читальник, що то ніби він себе має за вченого, бо читає якісь там ґазети зі Львова. Го, го!... тото я тобі небоже попамятаю!... що і не стямишся, як з громади підеш з торбами! Ніякому мудра-

гелеви йначе не пасує і не оден вже повандрував з села через свій непослух. Зрештою за мною усі пани з повяту, то і цілої я громади не боюсь!

Для доброго зрештою я все добрий, хочби і з жидом. Ось з концесіями на вишинк возьмім примір, то також моя в тім річ, і як треба жидови помочи, то поможу. Абрамко добрий чоловік. Знаєте, я не жартую, а правду кажу, що мене всі люблять і шанують та поважають. От, хочби і сьогодня, запросив мене ясний пан до себе на обід, а було багато панства — маґнатів, а між ними, хтож, я, оце як бачте, в моїй особі, Софрон Мочиморда. Бо то, бачте, чоловік не нинішний і всюди вміє знайтись, хочби і в якім товаристві, та усіх при тім вмію забавити до несхочу. Пана старосту при обіді, то аж живіт розболів зо сміху. Тай усі таки сміялись. При кінци вже то було для мене за багато того сміху, бо і я як таки розсердився. А пішло воно з того: посідали панство обідати, ну, тай і мені випало своє місце. Бо то, бачте, у панів кождий гість має своє місце, та знає, де сісти йому, а я цего і не знав, та трохи маленька кумедія вийшла з того. Зрештою о тім замовчу лучше. Подали отже на стіл зупу, чи яку там мару, я зрештою ніколи нікого не обмавляю, але не була солена! Та велика річ, як я узяв в пальці троха соли та посипав на таріль. І чогож тут сміятись зараз. Які вони диваки тоті пани. Зараз оден з них шепнув мені на ухо:

— У нас, каже, береться сіль на кінець ножа і відтак всипується в тарілку. Най тобі буде так — думаю. Не велика штука. Взяв я знова соли в пальці, гей той табаки, насипав оце на кінець ножа і посолив. Знов сміху немало. Всі кричали: браво, а пан староста з радости аж поклепали мене по рамени і мало не звалились зі сміху. І так подавали одно за другим, друге за третім. Потім всякі напитки, всіляку закуску та перекуску, аж на кінци поставили цілу вязанку якогось коріння, ні то хрін, ні то коріння очерету, якісь там по іхньому шпарґали, шараґі, чи там шпараґі, як вони звуть, вже і голови не тримається. Гризу я тото, гризу, аж зуби тріщать, таке вам вибачайте тверде, а у них ні смаку ніякого, ні їди!... А тут усі в сміх на цілий голос. Мене то вже розлютило, таки до живого. Чи тебе тут мара не може взяти з твоїми шпараґами! — думаю собі. А вони сміються, та кажуть, — ви начальнику, не з того боку їсьте. Мені вже було за богато тих шпараґів проклятих Та як не жбурну їх під стіл, то аж залунало кругом. Трохи на мене пані старостіна криво подивились, бо їм забризґало сукню, тай таки усі покрутили носом, але потім приняли якось то за жарт, і незадовго скінчився обід, тай я попращався з панством і вертаю оце тепер до дому, як бачите просто з балю!

Нема то, як моя стара зварить борщ чи капусти, та все солене і без якихсь там шпарґалів,

якпх і собака панська не хотіла їсти. *(Збирається відходити, по хвилі)*:

Га, що кажете? Панство мали до мене яке діло? Воно тее... якби тее... бо то, бачте, так за бездурно я справи таки з давва ніколи не роблю нікому... Що, жадної справи не маєте? Ну, то добре, але як коли матимете, може схочете притекції до повяту, то тільки приїдьте до Хрунівець і спитайте, де мешкає Софрон Мочимордa, начальник громади, член ради повятової, оґльондач худоби і людей так живих, як і вмерлих. — Або де мешкає ревентій. Бо то і ревентим я колись був, але з єґомосцем погнівались за вибори і вони відправили мене. Зрештою, кождий покаже вам мою хату. Або, як що раненько, то мене застанеге у Абрамка в коршмі, бо я там що день раненько вже урядую з громадською радою. Тимчасом кланяюсь вам низенько. Моє поважання! Моє ушанованє! *(Виходить)*.

Сороки, 20. XI. 1910 р.

З торгу.

(Перекупка, на плечах, в тлумаку баньки з набілу, трохи підпита, весело входить на сцену).

— Ой, так вам біжу, кумцю, до дому, що аж засапалась! Засізнилась, бачте, троха на торг, а якже! як звичайно, знаєте, заким рано встану, заким приладжу то моркви, то петрушки, то

знов молоко треба в баньки позливати, то се, то то, та і час минає, а якже!

Пішла я, знаєте, до міста, та трохи вже спізнила на торг була, вже тота, вважаєте, дзюбата торговка, що на проти ратуша продає завжди масло, заняла моє місце. А ти сяка, така, — кажу, так по доброму слові, забирайся мені з того місця, бо тобі голову поторощу! А та, як почне до мене, — від потопу світа! Та чогось мене вчепилася, кубіто, — кажу! Тай заплювалам їй очи, вибачте, бо що вже з такою гадюкою напасливою було инше робити! Та коби не поліцай, — а якже, таки той, знаєте, з рудими вусами, — то Бог знає до чого булоб дійшло! Булаб таки сварка і бійка, вважаєте, а якже!.. А най то Бог боронить з такою влізливою, як вона! Ще мені так не трафлялося ніколи, як жию, та де?... А якже, повідаю вам, — бігме! Аж захрипла трохи з того клопоту. Та і як же було не захрипнути? Перше з тою потворою дзюбатою сварилась, потім прийде та, тут знов друга, як самі знаєте. Та за сто кавалків цілий торг купилаб, тота знов: — чому зівяла ярина, — агій! на вас — кажу! Як маєш куповати, то купуй, а ні, — то забирайся! О, дивіться на неї, вона цілий Львів за сто кавалків хотілаб купити!

Як самі знаєте, що то за клопіт нераз з тими панями...

Ой, та чогож бо я стала, треба іти вже, бо там діти самі дома, та і мій старий буде сварити, де я так довго була?

— Ага! знаєте кумцю, — що я нині чула на базарі? — Ой, чого то там нераз довідаєшся? Всяких новинок, повно всякої всячини! От, звичайно, люде вчені, по ґазетах читають і все знають. Ось, хочби нинька, розповідала якась пані, що десь там на Поділлю, чи де там було, ціле жидівське місто погоріло, та тільки блохи з перин, та жидівських бебехів повтікали за місто, і то такою гурбою, — кажу вам, що десь там по дорозі спіткали одну кубіту, та геть на смерть її загризли!.. а якже!... Ой, що то за нещастя ріжне на світі буває, і сам чоловік не знає, та не сподієсь, звідки, і яка смерть його чекає... Аб знова якийсь там вченик великий написав по ґазетах, що на небі має летіти якась там команда чи там комета, а Бог там його знає, як то її там звуть, досить, що з таким великим-величезним хвостом буде летіти по небі, ніби тота якась команда, що аж волочитиме хвіст по землі, та як, — каже, зачіпить о землю, то переверне її до гори ногами, разом з людьми і всім, що тут жиє, а якже!... Ой, кумцю, най то Бог боронить, та заступить нас хрещених від такого нещастя!.. Хиба вже кінець світа бувби, чи що таке? а якже!...

Як кажете, кумцьо? Ага, не забудьте свого, що маєте сказати — знаєте, таки добрий торг був сьогодні, а якже!... Якось до дванадцятої продалам всьо, до крихітки. А тут вже таки і голодна була, як самі знаєте, рано — то-тут, то там, і нема часу зладити дещо поснідати, та так і лишила старого з дітьми в дома, а сама

зібралась і пішла на торг. Ага, на чім я скінчила? А якже! Продалам знаєте всьо, що мала продати, тай таки з тою Катериною пішлисьмо на шинк щось перекусити. І так в кумою келишок по келишку, знаєте, як в компанії! Аж тут дивлюся, гай-гай!... та бо то вже і сонце заходить!.. Ой, думаю собі, — головонькож ти моя бідная, та дежбо я так довго забавилась? Та що мені старий тепер скаже, як прийду до дому? Але мій Грицько, таки добрий чоловік! Купилам йому фляшочку житнівки, дітям колачики тай буде вже і вечера, — думаю собі, а якже! Тай іду я, іду, через пасовисько громадське, і чогось слабну, знаєте, найся пріч каже. — Як часом чоловіка блуд чіпиться, так і мене спання здибало, таки серед дороги здибало... Тьфу, тьфу, тьфу!... щезни маро, та пропади! Та де? Не булам пяна, кумцю, — кажу вам! та так голова моя, вважаєте, гей ходором ходить! А так би я лягла, так би лягла, бо ледви стою, але — тут, ще і при дорозі, — бачуть люде, та що скажуть? — Впилась баба і по ровах валяється! Ніби то ви не знаєте, кумцю, як то зараз зновлять люде... А тут вже ані руш не годен дальше зайти... головонькож ти моя бідна!... Але таки пішла я, знаєте, під копицю сіна, подальше від дороги і лягла. А якже. Так видите зіслаблам!... заснула я, таки, вважаєте, як забита! Сплю я, сплю, сплю, аж пробудилася!... Дивлюсь, — овв!... а тут сонце вже зайшло давно, не виднося, хоч око виколи, а тут, ще як згадала я про тоту коменду, що то ніби має показатись

на небі, то ам мороз пішов мені по-за плечі!... А вуж — думаю, най Бог боронить нас хрещених, булаб де зза верби вилізла тота якась команда, тай шарах мене хвостом по голові, а що думаєте, — і діти осиротилаб, тай старого,... бо, хоч то старому однаково!... Що там, йому жінка не вмре, звичайно хлопови, найде собі другу!... Таке то вже погане насіння тоті чоловіки! Добре той сказав: — Пан Біг за димку, а я за спідницю! Ніби, оно то до того кажеться, що — мовляв, ти стара умреш, а я собі молоду візьму.

Добре ви, кумцю, кажете, — що жінку собі найде, але мами діточкам — ні! Ой, що ні, то ні!... *(плаче, втираючись запаскою).*

Ой, піду я таки, бо хто знає, може вже таки де пошкандибав старий, а діти самі лишив дома. От, звичайно хлоп, нема що йому вірити!.. Бо тут ніби своя власна жінка, а на десять других позирає! Такий то накорінок вже!... От, будьте здоровенкі, моя кумочко!

Сороки, 23. VII. 1910 р.

Іцко Цирульник.

(На сцену виходить жидок фризієр, кланяється наче до ново-прибувшого гостя).

Моє шановане пана добродія. Прошу собі капке ласкаво підождати. Шадьте. Я зараз буду

зовшім готов, я ще капке маю підстригати тоте пан. Прошу шідати. *(По хвилі).*

Ой! скільки я маю роботи, скільки кловіт на мое оден голова. Я не хочу мати ніяке челядник, бо то не є добре мати челядник. То богато кльопіт із челядник. Йому треба порядно заплатити, а я не маю ніяке порядне робота від него Таке челядник, то оно тільки мені інтересу псує... Я мав таке кепске челядник, то він раз потребував заголити бороду одному порядне гой. А як він йому заголив тоте борода! Най ему шляґ трафить, за таке роботе! Я знаю, що такий гость, він другий раз до мое ґабінету не прийде. Як оно йому порядне клієнту може приходити, як кепске челядник із тупим бритве заголює бороду чіле годину. Ага, ви чікаве знати, як мое челядник заголив оден гость борода? То я буду вам зараз сказати: Оно йому з тупим бритве порізав ціле морде, тільки де-куди вискубав з бороди волосок і то тільки з одної сторони, а з друге половине борода, то клієнт пішло собі до друге фризієр. Ну...у, що я тут винен, за таке паршиве челядник? То я йому зараз набив на морда і прогнав до дітька. То псує мое рекляме, то не є файн для мое фірма! То є скандал, то є ганьба для таке порядне, як мое фірме! За того таке фірме бувае стратне... Хочай мої клієнти мене знають від давна, що я є акуратне, сумлінне Цурильник.

Я займаюсь не тільки з фризієрське ремесло, я займаюсь і з хірурґіе, і з мідицини і з акушерством... Ну-у... чому ні? Що то кому шко-

дить? То для гостя буває иноді велике вигода за тое. Такий клієнт, оно собі приходить наприклад підголити борода. То я йому заголю борода, а оно собі пригадав, що йому треба зуба вирвати, а друге клієнт, пригадав собі, що йому з баньке треба приставити, инше знова з пявки, а иньше знова з мозолім має клопіт. Ой! скільки буває ріжне нещастя у люди і я вшюди даю собі раде! Мені знають за те вшюди і уміють цінити і бути вдачних за моє добре робота. Тільки тоті дохтори, то страх кепске народ. А із за чого? Із за того, що я розумію із медицине і для них тото є велике конкуренціе.

(*Говорить, наче до прибувшого гостя).* Ну-у.., прошу ласкаво собі шітати з кріслом, я зараз буду вас заголити тільки з бритвем поостру. *(Бє пальцем по долоні, тягаючи його то одною, то другою сторoною, наче гострить бритву).* Я зараз буду готов з бритвем, я зараз буду вас заголити.

Най пан добродій не бояться, я осторожно буду вас заголити. *(Гострить дальше бритву, як раніш).* А пан добродій хотять заголитись, з церемоняліим, ци без церемоняле? Що? не знаєте, як то заголити з церемонялем, а як без церемоняле? Я вам буду пояснити: з церемоняле, то голиться так: раніш плюється в мильничке, а потім розробляється мило і з пендзлем ідеться на піск, а без церемоняле, то плюється прямо на піск і з милом ідеться по морда, а потім заголюється з бритвем. А по друге, заголитись з церемоняле — дорожще куштує, а без

церемоняле — дешевше. Но, як для вас, думаю лучше буде з церемонялем.

Ой! із за чого пан добродій відходить?! Я буду заголити вас з церемонялем, я не буду відрізати ні носа, ні вухо, я осторожно буду заголити. То моє челядник тільки так робило, як не вірите, то спитайте у друге клієнтів. Із за чого пан добродій так відходять?! А може вам щонебудь друге потрібно? Може з баньке приставити, може пявки, може кров пускати троха? Може зуба вирвати, а може з мозолім зробити маленьке лупераціе?! Я все з'умію. бо я розумію і на хірургіе і з мідициним. Що? Нічого вам не треба? То може пан добродій поручать моє фірма кому із знайомих, як кому що буде хибувало. Прошу вас дуже, я за тото буду вас безплатно раз заголити з бороде. *(До публіки).*

У мене є дуже велике практике із мідицинім, за чого мене знають всі люде — і велике і мале люде. То раз потребував захорувати оден пан, він хотів собі зовсім вже умерти, но я йому зараз вилічив, як тільки зробив йому маленьке лупераціе з мозолі на пальце від ноги. А раз, то вже инше чоловік, дуже небезпечно захорував, що йому і дохтор не хотіли привозити, а тільки покликали мені. Я зразу пізнав хоробе небезпечне, що оно нижше серця лежить, а називається вонтробе. Я потребував йому з бальоном поставити тужін сухих баньке. То ему не помагало, то я пускав йому кров. А як і то не помагало, то я вжав лівар, і вирував

йому всьой зуби. Як вирував я йому зуби, то він тільки собі повернув з очима, трохи розкрив рота, трохи храпнув, трохи здохнув і потім взяв собі і вмер. Ой! як почали всіх, і жінке його з діти і знайомі, — робити ґевулт і гармідер, а потім зробили на мене скарге на суд, то я потребував сидіти трохи з криміналем. Ну-у... що я тут винен, як умер собі ґой? Видно, що так треба було зробита!... скажіть, що я винен? Я дав йому прецін всю мою мідицину! Я рвав зуби, стриг волося, заголив йому бороди, пускав крови, баньки ставив!.. Ну-у..., скажіть, яке лихо я йому ще мав зробити? *(Виходить).*

Бібрка, 18. IV. 1922 р.

Два чудотворці.

(Діяльоґ двох жидків).

(На сцену виходить двох гуситів жидків, один з одної, а другий з другої сторони куліс. — Здоровкаються і починають розмову:)

Мошко: А ґітеп туґ Абрумче!

Абрумко: А ґітентуґ Мойше! Ві ґейц Мойшале? Як ти поживаєш?

Мошко: А, ві ґейц Абрумчале! Як ти поживаєш?

Абрумко: Ой! Мойше! Нащо таке запитати мені? Хиба можна тепер гарно жити?

Мошко: Таких азой! То правда, Абрум! Ув тоте прокляте війна, то не тільки між ґоїв, але і між наше жидки із наше віре, видно велике деморалізаціе. Тепер, дехто із наше віре, вже собі вовсім живе, як тоті ґої. Оно йому вже сміло їсть хазер!...

Абрум: Ой! Мойше-лебен! То правда!.. вже богато є і такі жидків, ну-у..., таких лайдаків, що я не можу зі своя рот сказати того слова... Ой!... вже богато з наше жидків їсть свинське мясо, ковбаса, солонине, шинке і навіть шмальц!... Тьфу! на таке лайдаків!

Мошко: Тьфу! на їх голова! А тото Абрумочке, що наші деякі жидків ув шабис їдут собі з возом із колеїм, то не є скандал! То є ганьба! то не є файн для наше віра. Я знаю, Абрумче, що раз мені і ще кільки жидків із наше ребе разом, ув важне справе потребувало собі їхати в шабис з колеїм. Ребе, то оно собі сидів на лавке від ваґон, а ноги його пливав собі ув вода в мидничя.

Абрумко: То правда Мойше, що ув наші книги не стоїть написано, що в шабис не можна пливати на вода. Там стоїть написано, що не можна їхати в шабис. Ребе, у него а ґіте кепали, оно йому знав що можна, а що не можна зробити в шабис!... тому оно йому троха їхало собі, а троха пливало хоч в медничя. Ну-у,... що то шкодить.

Мошко: Таких азой! То не є тоді жаден ґріх Абрумче. Ми за того ще всіх молились ціле дорога. *(По хвили).*

Абрумко: Ну-у?... вус гирт ман наєс Мойше лебен ін Олеско! (Що чувати нового Мойше в Олеську?) Там, пречінь у вас є також ребе. Там певно не видно таке деморалізаціє?...

Мошко: Ой! що з того, що у нас в Олеськов ребе?... А думаєш, що там також всіх жидків таких набожне, як колись були? *(по хвили)* Зуґ же Абрумче, вус гирт ман наєс ін Белз? Скажи Абрумце, що чувати у Белз? Там також такий безголовлю — деморалізаціє?!... Ув Белз в також ребе!

Абрумко: Ой! Зачим питати таке? Я не можу розказати тобі Мойше! Я не можу говорити за наш кагал, бо там також є таких лайдаків, що не шанує своє віре. Я боюсь Мойше, що скоро і наші рабіни вже не такі будуть, як колись!...

Мошко: Я також Абрумче боюсь за те... скажи Абрумче, ти знаєш, що тепер вже нема ні в оден кагал таке ребе, як були колись... Щоб було таке з ніврокім мудре, розумне і вчене, як саме професор на університет. А як оно йому, колись, таке ребе, вміло і ворожити і всьой правду вже із переду сказати!... Оно йому таки чуда уміло зробити!... Ништ азой?! Абрумче, зуґ же! Чи не правда?... скажи Абрумче!...

Абрумко: Таких азой! То правда. Мойше! Мені розказував мій дід небіщик, що ув Белз був колись таке розумне, таке учене ребе, то він йому завжди тільки молився із талмудом! То в оден пятниця, він також чіле день молив собі з талмудом, в його жінке приходить до

него і каже йому: „Ребе-лебен, ништу фіш!"... — „Ша! любене, балд кімт!" — каже ребе своєму балбусте, і дальше собі молиться, молиться, аж знова його балбусте приходить і каже: „Ребе-лебен, ништу фіш!"... „Ша! любене, балд кімт!" — каже знова ребе, і знова собі з талмудом молиться, молиться і молиться... А тут вже пора свічки ув ліхтар засвітити, вже пора шабис починати.. То балбустиня його знова приходить до ребе з плачем і каже: „Ребе-лебен!... Вус кан их ецт махен?... Шабес кімт, ништу фіш!..." „Що я тепер буду зробити ребе, шабес іде, а риби нема?" — „Ша балбустене! Ша любене! балд кімт!" І зрантом, зараз із суфіт, на пять велике півмиских, падає на стіл готове вже рибе і пять велике койлич! Ну-у,... скажи Мойше-лебен, то не велике чудо?!..

Мошко: Таких азой! То правда Абрумочке, то є чудо! Но я тобі буду розказати ще більш чудо: Колись, ув Олеську, жив стареньке, вчене і велике чудотворець-ребе. Оно йому було таке вчене і умне, що тепер ув саме Петербурга нема на університета таке умне професор. Йому, тоте ребе, всіх шановали, поважали і до него приїздили ріжних людий із Венґри, із Бердичева, із Гомель, а навіть із Палестина, та із Америка! Азой! Які у него бували перзони поважне, навіть із чуже віра! То раз ребе, запросив до себе в гості пана доктора, пана ксьондза польського і пана ксьондза руського — на фербель. Ну-у... знаєш, так собі троха в карти грати на гроші! То они всіх чотири сіли собі за

стола грати фербель. Я не знаю грати в карти, но дід казав, що они всіх положили в якесь таке банк на столі по 10 австріяцке ще ґульденів. По тім, бессер по 100 ґульденів і блінд ще по 100, а потім ще куждий заграв для себе по кільки сот ґульденів!... то зразу в ця банк було велике сума ґельд! Ой! яке велике ґелд! А ребе каже тогди до свої гості: „Що кому Бог дав панове?“ — То пан доктор каже: „я маю чотире валети!“, а пан ксьондз польський каже: „я маю чотири дами!“, а пан ксьондз руський каже: „я маю чотири королі!“, а ребе тільки сміхнуло собі і крикнув: „Галт! мій банк! Мій всіх ґелд! Я маю пять аси!“

Ну-у..., Амбрумче, а то по твоєму, но є велине чудо?! Зуґ же!

Абрумко: Таких азой! То є також велике чудо, як у кого в карте є пять аси!... Чому ні? так може бути!... Я знаю!

Мошко: *(по хвили)*. Знаєш Абрумче, я тобі розкажу ще одне листорію, як я дістав благословліню від одного ребе, як я ще було маленьке хлопцю: „Я поїхало тоді до своя тітке на кучке. Ув тото місто був собі стареньке, вчене ребе. А що то було на судне день, то всьой кагал постив і був у божниця на молитві. Сам ребе, воно йому хоч і стареньке, а також постив і молив собі з ціле кагал. Оно, ребе, і так від старости ледво ходило собі, тай ще з голоду чіле день, як стояв ув божницю, то йому зробило собі слабо. Ув божниця зробили зараз гармідер і ребе вивели весь кагал на двір, на свіже луфт,

а я, зо а клейне їдале, остався сам ув божниця. То я видів раніш, як ребе положив на вівтар своє золоте годинник із золоте ланцух. Мені подобало тоте годинник з ланцушок і я заховав собі його ув кишеню. А як ребе і весь кагал приходили знова ув божницю, то ребе зробив а ґевалт, а ґройсе шрай, що йому хтось украв золоте годинник, із золоте ланцух. То на таке зробив весь кагал також а ґройсе гармідер і ґройсе шрай, що то велике шкандал, для ціле кагал, бо ув божниці не було ніяке ґой, щоби украв зеґарик! то всьой кагал сказав до ребе, що йому купит ще лучше годинник і ще лучше ланцушек. То ребе на то шміхнув собі трохи і каже: „я йому, тоте злодій, не буду проклинати на тоте крадіж. Я йому буду тільки благословити, щоби він мав всегда щастю ув крадежи, бо хто знає, хто начім мав мати щастю, і інтересу і чим може доробитись."

Знаєш Абрум? Я боявся собі віддати вже тоте годинник. Я його продав вже, як був старшим, за 125 ґульденів. А з того почав я интересу. Ой, яке я мав интересу, яке я мав щастю від тоте благословліню! Ой! Ой!... уф майне мунес! На мою сумліню! Я ще нині маю щасте! Скільки я крав ув своє життя і мені ніхто не зловив! Я раз тільки через свою неосторожність попав до криміналу за коні і карете. Я виноватє, що не продав сам тоті коні з карете, а сказав продавати мой фактор. Но на суд, то таки викрутив собі з того нещастя.

Абрумко: Ой, ци мало ту булоб говорити — про ріжне кавалке з наше віру, але часу нема, Мойше, я мушу йти до ґешефт, адіє!

Мошко: Адіє! А ґіт ґешефт Абрумче. *(Виходять оден в одну, а другий в другу сторону).*

Бібрка, 19. IV. 1922.

Монольоґ жебрака.

(На сцену входить з торбою на плечех жебрак, сідає).

Споможіть добрі люде бідного сироту, від уродження немавшого ні батька ні мами, а породила мене цьотка з ласки. Споможіть бідного темного каліку. *(Задається, начеб хто положив йому що-то в руку, ховає).* О, святий Отче Николаю! приймі душу раба твого, хоч ще живого, до раю! *(Як раніш).* Змилуйтеся добрі христіяне над бідним калікою. Дайте хоч бідну марочку нещасному, а Бог вам нагородить за се франками або долярами. Споможіть бідного каліку, дайте чесним трудом заробити на кватирочку.

(Говорить наче до себе). Ех, і часи настали, часи!... Бувало, посидиш на корсі якої пів години, і тобі по ґрейцару назбирається, що бувало опісля зайдеш у компанії зі старим, сліпим лірником Софроном, у шиночок, тай ще де-хто з нашої братії... тоді п'єм, гуляєм і чого тільки не бувае?! Як оце вжарить старий Софрон на лірі якої підскочної чабарашки, як оце

пійде кілька парочок у танок, то тільки трубами вітер має! Тай і на старість забезпечитись може було! А нині? Хоч у Америку поїзджай доларів заробляти! Складаєш оце марочку до марочки, тай куди його доробишся нині?! Хочби оце сьогодня простояв в корсі цілий день, та і на кватирочку-контушівочки не заробив!... Та начеб і публіка та сама, а нічо не виходить, хоч Лазаря співай! А тут де-хто і заздростить нашій братії, що мовляв, ось хто сьогодня міліонером стане!... Куди його стане!... Та ще при такій конкуренції, як оце в теперішні часи. Не стало тільки ще сего, щоб нашу братію орґанізувати в єдиную трудовую артель, цеб то, на російський зразок орґанізувати усіх в союз жебраків, з комісаром на чолі розуміється, для кращого авторітету. Та ледво чи з цього що вийшлоб, бо кажуть, що з великої колись Росії зробили нині великий комісаріят, цеб то великий союз жеброти, а біда тільки в цім, що не стало публіки, якаб могла чим небудь жертвувати для вбогих. Так це і тут вийшлоб, бо і Софрон лірник собі захоче бути комісаром, і собі теж не проч, Мирон собі, а Кирило Безрукий собі, що і в корсі тоді нікому буде стояти.

(Як раніш). Споможіть, добрі люде, бідного каліку. Вісім днів нічого не їв, десять днів нічого не пив, пухну з голоду! Споможіть добрі Христіяне сироту без роду. Дайте хоч бідну марочку, а Бог вам за те верне на тім світі цілий фунт штерлінґів. Гляньте на тяжкі часи, не жалійте марочки, за яку я не то що тютюну до

люльки, — но і сірничків не куплю! Офіруйте хоч марочку, бідному, а Бог вам за те на тім світі зверне долярами. (*Задається, начеб хто дав йому гріш*). Біг заяць вам мамуню великий! за вашу оцітинку, та за вашу одробинку! Щоби вам пан Біг надгородив торбинков! *(Збирається відходити)*. Щоби ваша душенька перед маґістратом Божим стала! Щоби, як сонце, як луна засіяла! *(Виходить)*.

Бібрка, 15. IV. 1922 р.

Театральна Бібліотека „РУСАЛКИ".

1 Гр. Марусин: „Хоч раз його правда", шутка на 1 дію, другий наклад. . . 0·20 М
2) Д. К.: „Неповелося", фарса на 1 дію . 0·20 „
3) Ле-ле: „Щерший голова Ревкому", фарса на 1 дію зі співами. . . 0·20 „
4) Ле ле: „Після равту", фарса на 1 дію зі співами. Дієвих осіб 6. 24 стор. . 0·20 „
5) О. Бабій: „Воєнна любов", жарт на 1 дію зі співами: дієвих осіб 5. 16 ст. (другє вид.) 0·20 „
6) І. Сургучев: „Осінні скрипки", драма на 5 дій, переклад И. Стадника . . 0·75 „
7) Микола Айдарів: І. „Фіцлі-Пуцлі", жарт сценічн. на 1 дію; . . . 0·20 „
8) А. гр. Фредко: „Які хорі, — такі доктори", комедія на 1 дію в пер. Стадника 0·40 „
9) Леонід Андреєв: „Життя Людини" драма в пер Федора Дудка, 8 арк. друку . 1·00 „
10) И. Стадник: „Він не заздрісний", жарт на 1 дію, 2 арк. друку . . . 0·30 „
11) А. П. Чехов: „Медвідь", шутка на 1 дію . 0·20 „
12) М. Старицький-М. Степняк: „Ніч під Івана. Купала", 1 дія . . . 0·20 „
13) Ф. Гриневич: „Сатирично-гумористичні монольоґи" для сцени, ч, І. 0·30 „
14) В. В. Білібін: „Дракопп", жарт на 1 дію . 0·20 „
15) М. Степняк: „Ніч під Різдво", сцен. карт. 0·20 „
16) Ф. Дудко: „Гріх", драм. карт. . . . . 0·15 „
17) В. Самійленко: „У Гайхан Бея", ... 0·40 „
18) „Сатана в бочці" . . . . . 0·20 „
19) В. В. Білібін: „Танцюрист", комедія . . . . 0·20 „
20) Фр. Аляхнович: „Пташка щастя", 3 дії . . . 0·30 „
21) Нікорович: „Ніч новоженців" 1 дія . . 0·17 „
22) О Мірбо: „Злодій", 1 дія . . 0·30 „
23) А. П. Чехов: „На битому шляху" . . 0·30 „
24) М. Майно: Гордість, 1 дія . . . 0·15 „
25) У. Валевичева: Не всі дома . . . 0·30 „
26) Сатирично-гум. Монольоґи, часть II. . 0·40 „

Адреса видавництва: Гр. Гануляк, Львів, Куркова 10.

Yunchow

Miss 160 [illegible]

N. III

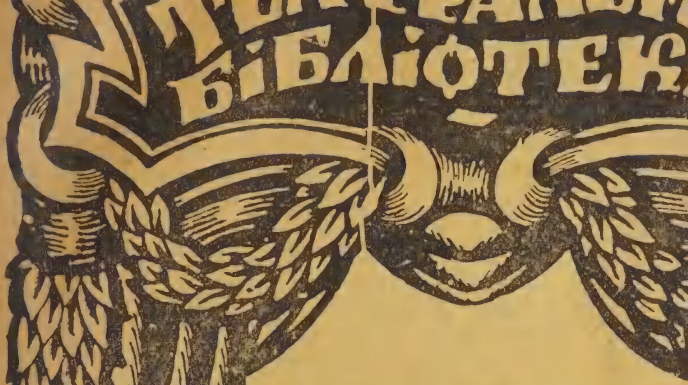

ФЕДІР ГРИНЕВИЧ

Сатирично-гумористичні

МОНОЛЬОГИ

для аматорських сцен

Часть III.

Львів 1931.
В-во „ТЕАТРАЛЬНА БІБЛІОТЕКА

о місяця, під редакцією Гр. Ганулика.

Річна передплата 12 зол.

X. 1931. Вип. V. 113.

Copyright by „Rusałka", Leopolis

Авторські права застережені.

Головні склади:

мерики:
Bazar, 123. Ave A, New. Jork. N. J.
анади:
. Booksellers, 660 Main Str., Winnipeg Man.

Сатирично-гумористичні

Монольо

для аматорських сцен

Частина III.

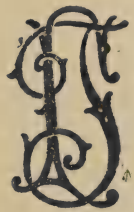

З „терміну“.

(Монольог).

Ігі! Тьфу маро, щезни та пропади! Отто! — біда, та напасть мене чепилась! А щоб т покришки! Та чи видав хто таке, чи чував, що свого рідного чоловіка по судах волочила?! Ні (звертається до публики), перший раз таке чу Бігме, правду вам кажу! А за що воно пішло, А певно, що не вгадаєте!

І щоб воно хоч було за що, а то цілком Пійшло за дурні покладки!.. (По хвилі). Чекайт бивайте, я всьо сам розкажу вам з кінця.

Було воно так: Я з роду вже, як зн ні курю, а така вже моя привичка, що люблю н — вибачте за слово. Ніби російську табаку, найлучша. А ще як буває тота з рибкою!., Го, над неї! Та зрештою, що вам про це оповідат з вас ніхто на табаці не розуміється. Ая, таки то не гріх!

Алеж сьогодні то і годі дістати правдиво Як нема російської то нюхаю із тутешн польської, вибачте, з Винник чи звідки там вон Але, то вже не те, що російська!.. О... о... о! (Нюхає табаку).

Ага, на чім я скінчив? (Показує табакерку)

ухнуть, а вже того смаку не почуєш!.. Звичайно, гей каже, — малопольський виріб, — тай малий в ній смак! що правда! Але про що я хотів вам розказати? Пелисьте мені, тай забув!.. А шкода! Ага, вже пригадав Пішло воно ніби таки з тої табаки!

Як знаєте, при господарстві, не все у хаті буває поний гріш. А тут, бачите, як хто привик до табаки, то його так кортить, так кортить, що хочби тобі щипоть охати і на душі зараз таки полегчає! Ну, і щож? Не чейже, коли чоловік, маючи вже привичку її нюхати, чи вживати, за для браку гроша, — візьме крадьком пок — два, щоби стара не бачила, тай затащить, ніби, я даю приклад по собі, — до жидівки за табаку, ніби ашої горбатої Ханці. Та, ніби воно хто до кого, бо в населі, то тільки горбата Ханця торгує табакою.

Заніс і я за табаку пару покладків крадькома перед моєю нкою, раз, другий, а може і десятий, не рахував, — не . Досить, що все мені сходить гладко перед старою, моєю жінкою Маланкою. А тут от таки недавно тому старий горобець попав у просак! А було воно так, ось ухайте: після цього, як стара моя запримітила, що ку- пропадають яйця, раз каже до мене так: — відай, чи ис або куна забирає у нас з курника яйця, що від якочасу годі їх хочби на сіль чи нафту призбирати. А я на те, тай кажу нарешті може воно куна або і лис, ого знає. Досить що потім, як тільки знесеться курка удкудаче, то моя стара, зараз бігцем до курника і закудись яйце, що і зо свічкою їх не найти! А тут мені нюхати хочеться!..

На щастя десь моя стара вийшла була на город, чи е, а я таки так і не втерпів, та взяв два покладки з вочки і затащив таки зараз до горбатої Ханці. Думав, тара не завважає, та можеби таки і не завважила була, б не тота відьма жидівка Ханця.

А було то так: не вспів я ще вернути до хати, а моя вже у хаті, а за мною слідом вбігає проклята жидівка з яйцями, та таки на очах Маланки, ніби моєї жінки, ує їх, та каже: — „Що ви Іване, не тільки що даєте зломаних яйців. та ще з курятками в середині?“ Ніби

голова лопнула... Ая! Поки терпів, то терпів, а відта
не подарую!

Двадцять літ прожив зі своєю Маланкою, та н
бив, а тут не втерпів, та як не схвачу в злости за
як не начну пражити пястуком, що аж лоскіт пішов
А якже!!..

Можеб стара була за те і не скаржила до с
я зрештою знаю, як воно сталось. Я памятаю тіл
виволік свою Маланку за волосся на подвіря, б
А Маланка моя тільки кричить: — ратуйте, хто в Бо
бо вбє окаянний! — На її крик, аж сусіди позбіга
ледви нас розділили. Кажу вам, всім було дивно, бо
цять літ нашого пожиття, ще не бачили такої комед
що ні. Хто знає, як воно ще було скінчилосьби, кол
не наднесло жандарма. А то як на біду приліз, спис
протокол і подав до суду. Та от, як бачите, я ті
тепер вертаю з терміну.

От таке то воно. І знаєте від тоді ми обоє,
лись зі собою, то навіть не говоримо зі собою. Ая!
недавно, вже як прийшло завезване на термін, мені,
старій і деяким свідкам, то я кажу до Маланки: Х
жу, щоб не втратити фільозунку, щоб не запав пот
ний вирок.

Приходимо до суду на коритар, перефіль
значиться, усіх нас, а потім суддя почав питати нас
свідків а потім мене. Та я кажу: — чекайте, пане судд
жу вам з кінця як то було. Але скажу коротенько, б
що у вас ще багато людей, крім мене, чекає на терм
і почав розказувати як воно було. Оттак кажу, — я
да тільки що вернув був від горбатої Хани ніби від
жидівки в селі, що торгує табакою, так, що правда
стара, ніби моя жінка Маланка, як не чіпиться мен
тай гризе, гризе та гризе, за яйця! А в кінци ще й к
як лусне мене по голові! Тут то мені було вже за
і я побив її. Не знаю чого, але як я це росказував,
суддя і писар та тоті всі адвокати, що там сиділ
чуться аж гуде! А потім пан суддя казав нам помир
собою і на тім справа скінчилася. (По хвилі замітив
на салі). Ось і ви теж смієтеся, а чого, я сам не зн

Два „чудотворці".

(Діяльог)

(На сцену входять два хусити жидки, один з одної
они, а другий з другої сторони куліс. Зустрівшись
овкаються:)

Мошко: А гітен туг Абрум!

Абрумко: А гітен туг Мойше! Як тобі поводиться, як
ваєш?

Абрумко: Ой! пощо, нащо питати таке, Мойше, хиба
а тепер гарно жити? Та як може поводитись в таке
дне часи.

Мошко: Таки азой! То правда! Ув тоте прокляте вій-
о не тільки між ґоїв, але і між наших жидків, із наше
видко велики даморелизаціє. Я нині бачу, що дехто
ше віри то воно собі без ніяке встиду їсть, „а хазер"
не!

Абрумко: Ой Мойше-ляйбен! То правда! Я сам бачив
о таких лайдаки, що.. , ну... у.., я не можу зі своє
казати таке паскудне слово!.. Я скажу таки, що богато
х жидки їсть не тільки свиняче шинке, але і солонину
ц, а навіть ковбаса... Тьфу на таких лайдаки!

Мошко: ТьФу! на їх голови! Ой, Абрумочке! А тото
аші жидки їдуть собі усе ув шабес з возом, з колєїм,
автом навіть, то думаєш не є жаден гріх?! Ой, то та-
не файн для наше віра. Я знаю Абрумче, я собі памя-
як раз нашому рабін, мені, тай ще кільком жидкам
алу, треба, було їхати ув шабес з кулєїм... То ми жид-
али собі так, по просту, і молились лише ціле час,
ін то сидів собі на лавка, тримав ноги у мидниці з во-
та каже, що він не їхав, а пливав собі на вода, а пли-
ув шабес, то наш талмуд, дозваляє зробити.

Абрумко: О! таки герехт, бо ув талмуд стоїть написано,
е вільно їхати з колєїм, а нема нічо, чи вільно пліва-
водою, то значить що вільно пливати собі з водою.
ребе, то воно знає добре, що можна, а що не можна
ти ув шабес... Тому то він, ребе, трохи собі їхав,
хи пливав з водою ув мидниці.

Мошко: Таки азой! то вже не єст жаден гріх!

секрет, що я боюсь, що скоро вже може і наші р
будуть такі як колись...

Мошко: Я також Абрумче боюсь за те... Ти
тільки, що тепер вже нема ні в оден кагал таких
були колись. Таке собі з ніврокім мудре, чуєте, як
фесор від університет. А крім того, то воно йо
всьой правду сказати вже наперід, воно йому вм
зробити!

Абрумко: Таки азой! Мені росказував мій пок
що колись ув Белз був таке вчене і розумне ребе,
приходив шабес, ще рано в пятницю аж до самог
фурт молиться. То його балбусте приходить до н
же: — „Ребе-лейбен, ништу фиш?.. Нема риби на
А ребе сказав тілько до своє жінка; — „ша любе
кімт.“ І дальше собі молиться, молиться і молитьс
муд. А його балбусте знова приходить і каже:
лейбен, ништу фиш!!.“ „Ша любенє, балд кімт!“ —
бе до своє жінка. І дальше так собі молиться,
і молиться, аж приходить пора ув ліхтарів засвіти
то його балбусте знова приходить з плачем і зн
до нього: „— Ребе лейбен, ништу фиш!!!... „Ша
балд кімт!!“ — І зразу по тім, як він так зказав,
спадає на стіл вже готове пять півмиски з рибою
лике койлич!.. Ну.. у.. , скажи Мойшеню, то хиба н
ке чудо?!..

Мошко: Таки азой! То правда Абрумочке! Ал
небощик, то росказував для нас дітей про таке
колись було в Олеську. Там також жило таке учен
ке ребе. То він був собі з ніврокім таке мудре, т
що в нинішних часах на університет ув Петербург
ки професор... То його потребували за то всі
В його домі часто бували дуже поважні перзони і
ра навіть... То раз ребе запросив до себе в гості
тора, пана ксьондза польського і руського на фер
то є собі гра в карти. То куждий з них положили
по кілька гульдени, а потім знова на „бесер“
так, що у банк лежав собі вже великій купе гро
бе каже тоді до своє гості: — „Що кому Бог дав,

ще був мале хлопцю. То я тоді поїхав до своє бабуне
ки. А ув тоте місточко, де я приїхав, був старе дуже
е ребе. То було на судний день, то всьой кагал пос-
молив собі ув божниці, ціле день.

гареньке ребе собі також постив, хоч від старости,
о і так ледви держав собі на ногах, а тут ще піст,
у зробилося ув божницю слабо... То зараз всьой ка-
ле божниця зробили гармідер і виводили зараз рабіна
ниці на свіжий воздух. Я собі тілько оден зістав ув
дя. Я перед тим ще бачив, як ребе положив на вівтар
олоте годинник, міт золоте ланцушком. Мені дуже
вся такий годинник з ланьцушек і я сховав собі єго
шені... А коли всі знова приходили з рабіном до бож-
о ребе зробив ґевулт, що єму хтось украв золоте го-
міт золоте ланьцушок. То зараз на те ціле кагал
а ґройсе шрай і а ґройсе гармідер, бо то велике
л для ціле кагал, тому, що в божниці не було ніяке
оби могло украсти годинник міт ланьцушок. Тоді наші
купили на ґвалт новий годинник міт ланцушок і дали
ві. То ребе задоволений собі з того, каже до жидків:
, тоте злодій, не буду проклинати, а буду єму благо-
и, щоб він мав всегда щастє ув крадіж, бо як би не то,
емалоб нове годинник міт ланцушок.

наєш Абрумче, я зараз потім бояв вже віддати тоте
ик і вже пізніше, як був старшим, то продав тоте
ик з ланцушек за 150 ґульденів і з того начав інте-
й! яке я мав щастє від того благословліня. Ой, ой!
йне мунис! На мою сумліню, скілько я потім вже крав
ім життю, і мені ніхто не зловив. Раз тільки я через
неосторожність попав до кримінал за крадіж кареги
кою кіньми і батогом. Але то я таки сам в тім винен,
пав, бо мені не треба було тоті коні продавати через
ра, а самому продати. Но потім на суд, то я викрутив
тоте нещастя.

брумко: Ну... у.., то звісно, що щастє лучше як гото-
лд! Але я тобі також хочу казати ще оден листоріє,
ло раз ув наш кагал. Вже за мої памяти. Наш цілий
постановив був зробити для ребе, на його іменини
ту, то есть кождий мав приносити одне фляшке доб-

попробував і оно зовсім не було вино, а чиста
керничь. То всі зараз перерепрашали ребе і другий
носили вже правдиве вино. Я також приносив вже
вино. То ребе знова пробував і сказав, що тепе
вже того цигана, що замість вина, виляв до бочк
води. Ну... у.., а що ти думаєш на те Мошко? п
то не єст розумне ребе, що одно тільки фляшке
нає в чіле бочки з вино?... Ой, то дуже розумне р
Ну, але я спішу собі:! Адіє! І гіт гішефт Мойш
Мошко: Адіє! А гіт гешефт Абрумче! (Оба ро
оден в одну, другий в другу сторону сцени)...

Мошко Гозендуфт.

(Монольог).

(По сцені бігає, тримаючись обіруч за голову
Ой вей, гівулт! Ой вей мір, гівулт! Що я
робити, що я маю зробити?! (По хвилі, стукнувши
цем в чоло, говорить наче сам до себе): Мойше Г
Ой! файн кавалка, ой! файн гешефту з ніврокім
сьогодні! Най на мої вороги таке пех буде чіле рі
пех від саме рана! (По хвилі):
Ну..у...у? Але що тут поможе ритація? Що при
тото ритація? Тут нема що ритувати! Я буду вам к
чаток, як воно було: Я мав їхати рано з кулєїм
Чого я мав туда їхати? Я мав туда інтересу. Ни
кладки, то я маю там важне гешефт, — що гешеф
гешефт! Один гандльове, а один до суд маю бу
міну. А тепер.., то я не знаю, що з той інтересу
міт ді термін ув суд, що буде з моїм адвокат, що
на тоте важне терміну, і що буде з той гешефто
мав з ним теж на терміновий час бачитись?!
Дітьки його знав, що ув наше Польщі є аж д
Я післав ще вчера з телєграфом формаціє до свое
і до тоте гешефтсман, що нині рано з поїздом, я
буду на стаціє ув Калиш! То я раненько вже
збирати собі в дорогу і поїхати на стацію Смалих
ство знають таке стаціє ув Східніх Малопольськ

дуктор показав мені одно поїзду, до котре я шідав
в купе, а за хвилька, то тоте поїзду свиснув з машиним,
з трубким, і вжав, тай поїхав з гальопом зі стаціє,
дальше поїритований по сцені):

Ну..у..у.., най то шляк трафить таке порядке! Де я бу-
шукати тепер своє стратне? Хто буде заплатити моїх.
в?! (До публики): Ви не знаєте, чому в мене таке ри-
Що, не знаєте? Ну..у...у.., то я вам буду казати. Як
ов до своє купе з ваґоним, то там вже сиділо дві па-
в. А у нас Жидків, то не так, як у вас, ґоїв, що
знає оден другого, то не буде з ним говорити чілий час
дороге, хочби вони собі їхали разом до саме Америка.
наше віра не так! Я собі зараз познакомився з тоте
умпаніон і оден, два стація, то ми вже собі зовсім
лі, якби від маленьки дитю. То ми зараз запитали
відки оден, а звідки другий, нащо їде, пощо їде, яке
ту має, а потім, то ми вже чілком знакомі!

Жене питали зараз тоті пачіжири знакомі, пощо я їду
лиш. А я казав до них, що маю там оден файн кава-
у..у.., і при тото кавалок маю ще терміну ув суд! Вони
мені порадили свого файн адвокату з наше віра, щоби
вжав єго, але я дякував за тоє і казав, що у мене
ст своє адвокату. То вони запитали потім, якого в мене
окату і як воно єму називається? То я потребував їм
и, його адресу, а один, з них зробив тільки таке гім-
е з раменами, (здвигає раменами) і каже: — Ну...у...у..,
Калиш знаю з маленьке ще хлопчу, я там уродив собі
тав, торгував з телятки, як я був вже собі знівроким ху-
як оженивсь з моє Малке, я ще нині там буваю, але
двокату не знаю, ані того жидок не знаю, з ким ти,
цуфт, гандлюєш!

На таке балаканню, то я здивував собі, бо я не знав
кий Калиш. Я махнув на се рукою, бо я мав везваню
у, ну і листів від моє адвокату і від тоте ґешефтсман,
м вже сказав.

Потім, я собі пригадав, що на стацію Стрий має вихо-
до мене моє шваґер Йосель Гехт, що гандлює з лісом.
питаю своїх компаніони із купе, коли буде стаціє Стрий?

Але я видів, що мої компаніони мают рехт
єму шляк трафить з таке помилки із одне бук
мав тілько, на яке дітьке, на яке холєре потрібн
два Калиш, а як вже є, то що з тим зробити?
назовуть оден: Малопольські, а другий Вєлькопол
Таки герехт! Тогди не буде жадне помилке.

Ой, як я страшно потім собі ритував! Я мал
не обірвав, я думав, що мені вже шляк трафить
дітьки мемі їхати до Каліш, що я маю робити у
що мені булєту купувати до Каліш, коли я мав
Калуш! (Бігає по сцені). Я виразно кажу до тот
сієрка і до кондуктор, що мені треба їхати до К
вую собі, чому я зараз не подивив на булєту. А
не поможе ніяке ритаціє. Я не міг їхати вже дал
яке дітьки мені їхати дальше?! Найлучше хай
лєту, а до тоте прокляте Каліш не поїду. (П
я зараз таки потягнув за тоте клямке ув ваґон,
і поїзд зараз станув.

Ой, що за того я мав?! Яке я стратне, яке
Як я потягнув за тоте клямке від поїзд, то вон
відразу як закопане, а вшой публике зробив ве
і вшіх кондукторів повилазив з ваґони. як хр
і зачали робити протоколу: хто, на що і пощо зр
стояти? То я не бояв собі за то і кажу до них:
Гозендуфт, купець міт аєр, інд міт кляки, зробив
їзд, бо мені треба їхати до Калуш, а не до Кал
того я стратне, а не кулєя. Я мушу перевернутис
Вільвова і тому я затримав поїзду. (По хвилі):
Але ви не знаєте, які тоґі кондуктори є грубіяні
раз почали кричати, що не можуть назад до Віл
з поїздом через одного пачіжира і щоби я запла
за стримання поїзду!.. То я не хотів заплатити,
не треба дальше їхати. Бо защо я маю заплати
щварц не їхав з поїздом?! Скажіт так самі, я
Але вони все одно заводили мені на найблизш
начальник і я там знова зробив а гройсе шрай
із за того. То вони закликали собі одну жандар
протоколу, ну... у... у.., і тоді я вже не хотів
гармідер міт скандал і заплатив штраф! Нехай

Ой! що тото за файн інтерес тоте телєфону! Я зараз балакав собі із то телєфону із тоте стація ув Калуш! аз таки говорив з моїм адвокатом і із тим гешефтсма-идком і вони казали мені, що чекають на мене на ув Калуш з другим поїздом!

По хвилі): А панство не знають, що тото таке тоте ону? Що, направду незнаєте?! Ну... у.., то я вам буду и! Телєфо... о... он, то єст дуже файн інтерес! То єст нівроким таке інтерес, як собака, котрого голова, на-идки, ув Пациків, а хвоста в Куликів. То як ви потяг-а хвоста тоте собака в Куликів, то воно єму гавкне ув Пациків! Ой, то дуже файн інтерес, тоте телєфону! але що далі? Я буду вам ще сказати раз, що як хто рана не має щастя, а саме тільки пех, то вже тото уде його триматися до вечера, або і чіле тиждень! Я кажу, бо я маю від того велике практике! А нині, овсім не маю щастя, а саме тілько пех!.. Через тото, тку я ритував собі і думав, що мені вже шляк тра-тоте ритаціє, але з того вшого, все одно нічого не ить. Ритація не єсть також жаден інтерес, а тілько хи-тім на здоровлі. То я зараз спокоїв собі капке і пе-ритовати! Бо що я маю з тоте ритаціє? Але як не ти собі, коли від саме рано мені в дорогу заліз саме пех, тай пех!

Би думаєте, що в мене був кльопіт тільки з булєтом триманєм поїзду? Ну... у... у, на тім зовшім не скінчив ех! Я вже сказав вам, що я говорив з телєфоном до , що я буду туда приїхати з другим поїздом!.. А ви и, що я поїхав? Ні, я не поїхав зовсім!.. А чому я не , то я скажу вам, най таке пех, як я сегодня маю, о колька заколе, най єму шляк трафить! (По хвилі). казав, що на пех не поможе ритація. Я був при тім ний як собака! Що, як один собака? Я був голодний собаке, але я не хотів ходити до ристораціє на тоте де заплатив штраф, де мені ограбили і я пішов до ко, до наше жидівське, кошерне ресторациє. Я пере-собі там трохи і поговорив при тім з жидками, які ли, о ріжних гандльових інтересах, які нас жидків зав-

жидків, як знаєте все те мусит інтересувати. [Ще
генеральних ошчендносьці і кризисуф! За хвильк
ва подивив собі на тоте проклята годинник на
побачив, що на тоте годинник, те саме година, ц
ред тим!.. Я спитав зараз жидків, чому воно
шміхнули собі і кажуть, що тоте годинник на р
шиве, — помальоване, так тільки від параде. Най
задусить, хай єму шляк трафить таке мальоване
Пощо йому зачіпили, пощо повісили на ратуш
шиве, без бебехи ув середині, годинник, що оно
не ходить! Най йому холєра трісне, хто таке год
мав! Через тото я знова запізнив поїзд. А най
трафить таке кльопіт, таке пех, як я мало сього
Я вже не хочу більше говорити з телєфоном
щоб не шміхали собі з моє пех!.. Я буду собі
вертати назад з фірманким до Вільвова і завтра
до Калуш!..
(По хвилі). Ой, ой! Яке я стратне, яке я с
годня!.. Булєту пропав, штраф заплатив, телєфо
і таки не був на термін і пропав мій інтересу.
Ну, але я мушу тепер спішити собі, я мушу
ходити фірманке до Вільвова. Ой, щоб я хоч те
нив, бо я вже страх, як бою собі за то. (До пуб
А може хто з шановне панства їде до Вільвова,
разом на купе ув кумпанії. Я не хочу за дармо!..
кож заплатити троха за фірманке, до спілки.
Що... о?.. ніхто не їде? Чому не їде? Стільки ба
ства, стільки гостів, а ніхто не має жаден інтере
вова поїхати? Ну...у..., то бувайте здорові, бо я
собі ходити, я мушу ще пошукати інше фірманке
собі тепер знова спізнити! (Виходить кланяючис
Винники, 10/II

Великомійські „промисловці".

(Монольог).

(На сцену входить селянин з батогом в р

хочби сьогодня. Їздив я оце з жінкою до Львова за
кою. Та чи раз лишень приходиться мені їздити з нею
іста? І якось ні разу нам не приходилось посваритися
собою, а нині сталось між нами таке, що кілька разів
д виїздом потягнув свою стару батогом і прогнав пішки
в.

А жаль стало тепер.

По правді кажучи, ціле життя в нас між собою не було
ли сварки, та й до бійки ніколи не приходило. А тут
ось таке, що не поверне назад.

Тому то я і зайшов, люде добрі, між вас, та підожду
старуху, щоб не дибала пішки таку далеку дорогу
в. Всеж таки рідна, — гей той каже — жінка. (По хвилі)

Було воно ось як: зібрались ми обоє раненько до міста
орг. Продали що було до продання. Жінка потім поку
дещо з одежини для дітей, та пару обарінчиків, щоб не
ати з порожними руками, бо знаєте самі, як це воно є
айно, дітвора тільки і жде на це, коли родичі їдуть до
а, бо зна, що з відтам з пустими руками родичі не вер
ть.

По тім всім, кажу я до жінки: сідай бо ти на возі, та
руй, щоб де що не пропало з воза, а я тимчасом збіжу
куплю ще ножі до січкарні. Купив оце я тоті ножі, та
ув назад до воза, щоб ладитись в дорогу домів. Але
ь, а моя жінка похнюпила ніс у хустину, тай плаче, рих
но кажу, — плаче ревними сльозами...

— Чого це ти плачеш жінко? — питаю.

А вона сердешна з жалю і словечка не промовить
ци зачинає оповідати.

— Як тільки ти пішов від мене, прийшло до воза двох
сь паничиків з букетами при боці, та стали просити на
ля. Один з них поцілував мене в руку, та став розка
ти, що він круглий сирота і жениться нині і тому про
благословенства мого, вмісто своєї покійної мами. А я
і сиджу на возі, жаль стало бідної сироти тай кажу
сльози: Най Бог благословить тебе дитино, але на ве
е то вже таки не можу, бо пора домів до діточок вер
. Сягнула я ще рукою до кошика та витягла відтіль
ого в дарунку для молодого. Тоді вони оба почали про

себе, а по кошику і слід застиг.

Тільки руки заломила і скрикнула: — Ах, ба
но тоті батяри, що на весілля просили, вкрали

Тай знова вчинила лямент. А я тут таки не
потягнув батогом кілька разів жінку і кажу до
пер на весілля сама пішки, а я домів сам поїду.
чите, іду я оце сам, без неї і жаль стало старої,
шов сюди підождати її, може тим часом надійд
до дому, щоб стільки дороги не била ногами піш
правда, жаль цих закупів з кошиком, в якому
стара сховала. Втрата по правді велика, бо кілька
тих пропало, але жаль і жінки, тим більше, що
добре, злість моя пройшла, а вона сердешна
і без того. (Встає і заглядає у вікно). Чекайте
може якраз надійде. (Сідає знова). Воно то,
і лучше сталось, так як сталось, бо і я так рік
прикрий трафунок, також тут у Львові, що і д
стара не може мені цього забути. А що я був с
— нічо!

Ось так воно було як і сьогодня. Поїхали
міста за ріжними орудками, полагодили все як сл
раємся назад домів. З тою ріжницею, що тоді
на возі, а жінка тимчасом побігла ще за якоюсь
торговлі. Аж тут приходить до воза акась молод
ночка з кошиком в руці і каже до мене:

„Чи не через Винники вам дорога, пане гос
же я моглаб присісти з вами, даром я не схочу“.

Так, — кажу, — туди мені дорога, до сам
Сідайте, прошу! А скоро тілько верне жінка зар

Поставила ся паннунця відтак кошик свій н
та перепрошуючи, каже, що скочить ще на місто
які дарунки для сестриних дітей

Нехай і так буде, думаю собі, часу се богат
Вернула жінка. Я і сказав їй що маємо пасажира до
димо ми відтак з жінкою на возі, ждемо і ждемо
панною і слід застиг. Тут пора їхати домів, бо с
ти, а тут чужий кошик на возі. Хоч і нема в ме
заглядати по чужих кошиках, а тут таки не втер
наче почало рушатись та пищати. Аж глядь я д

араз таки буду назад з кіньми. Осталась відтак сама
ена жінка, а я затяв коні з возом, а на возі з презен-
тай поїхав на краківський пляц в один переулок, де
ав коні. Скочив з воза, та побіг чим скорійш у шинок
ав подати собі кватирку оковитки, за яку зараз таки
тив. Бачите, я не пю горівки, а тут, рад не рад, я му-
ити з того фрасунку і щораз поглядаю крізь вікно
ньми. Та не довго прийшлось дожидати. Глядь, аж ко-
за мого, крутиться двох „паничиків", що то часто їх
ється на „краковяках", підперезані мотузом, або пере-
м. Один з них оглянувсь кругом, а другий тимчасом хвать
шик з воза, та оба давай ногам знати. А я тимчасом
з шинку, скочив на віз, завернув коні, забрав жінку,
слухаючи вже ні її договорів, так і не счувся, коли
ав домів. Що сталось дальше з тим цілим фантом, —
аю. (Встає і знова підходить та дивиться крізь вікно.)
жінка надходить. Біжу, щоб не минутись з нею. (До
ки) Бувайте здорові, може другим разом зайду при-
но, та ще дещо розкажу про мійських промисловців.
дить поспішно).

Винники, 30. VII. 1931.

Розкусив.

В невеличкім провінціональнім місточку в знойну літну
сидів старий жидок за своїм шевським варстатом, ла-
и стару діраву обув. Роботу сю часто переривала йому
на, обірвана дітвора, яка що хвилини приносила по
а кісток черешень, та просила свого батька:

— Тате, тате! роскуси нам дзьодзьо!

Старий з початку терпеливо розкушував і подавав зер-
дітям, які ласо їх зїдали. А діти знова приносили кіс-
до роскушування цілими пригорщенятами. Здивувало
ого батька, з відки стільки дітвора бере сих кісточок
ає дітей:

— Ну... у.., де ви бахури взяли стільки кісток?

6) І. Сургучев: „Осінні скрипки“, драма на 5 дій, переклад
п. Стадника. . . . . .
9) Леонід Андреєв: „Життя людини“. . . . .
11) А. П. Чехов: „Медвідь“, шутка на 1 дію . .
14) В. В. Білібін: „Дракони“, жарт на 1 дію. . .
15) М. Степняк: „У Різдвяну ніч“, сцен. карт. . .
16) Ф. Дудко: „Гріх“, драм. карт. 1 дія. . . .
17) В. Самійленкон: „У Гайхан Бея“, 2 дії. . .
19) В. В. Білібін: „Танцюрист“, комедія 1 дія. .
20) Фр. Аляхнович: „Пташка щастя“, 3 дії. . .
21) Нікорович: „Нічноволенців“, 1 дія. . .
22) О. Мірбо: „Злодій“, 1 дія. . . . .
23) А. П. Чехов: „На битому шляху“, драма 1 дія. .
24) М. Майно: „Гордість“, сценічна карт. 1 дія. .
26) Сатирично-гум. Монольоґи, часть II. . . .
28) Чибишева-Садовський: „Ялинка“, різдвяна пєса на 1 дію.
29) Іос. Ваффіко: „Дві поради“, комедія 1 дія. .
33) К. Поліщук: „Тривожні душі“, пєса на 3 дії. .
34) В. Біблібін: „Її недуга“, комедія 1 дія. . .
35) Трістан Бернар: „Примхи долі“, комедія на одну дію
36) Л. Андреєв: „Дні нашого життя“, пєса на 4 дії.
39) В. Мартиневич: „Поколяді“, жарт на 1 дію. .
41) С. Калинець: „Сватання в нецках“, жарт на 1 дію.
45) В. Мартиневич: „Весілля з поправками“, жарт.
46) Клим Поліщук: „Гад звіринецький“, драмат картин
в 4 відсл. . . . . .
47) Степан Качмар: „Пригоди вчать з годи“, комедія.
51) (I – 1926) І. „Три герби“, комедія на 3 дії. . .
52) (II 1926) О. Бабій: Родинна тайна“, драма на 3 дії.
53) (III – 1929) В. Казанівський: „Чортне жінка“, жарт.
54) (IV – 1926) І. Зубенко: „Горе бабіям“, оперета на 3 дії.
55) (V – 1926) Л. Лотоцький: „Закукурічені тітки“, 3 дії.
56) (VI – 1926) І. Я. Луцик: „Вифлеємська ніч“, сценіч
ораторія з партитурою. . . . . .
57) (VII – 1927) Казанівський: „Адамові сльози“, жарт на 1
58) VIII – 1926) Гр Марусин: „Хоч раз його правда“.
59) (IX – 1926) ***: „Сатана в бочці“. . . . .
61) (XI – 1926) Гр. Марусин: „Хлопський Син“, комедія.
62) (XII – 1926) Дм. Гункевич: „Криваві перли“, роб. др.
63) I – 1927) І. Мисик: „Розшматоване серце“, фарс-сат.
64) (II – 1927) К. Баранцевич: „Горобчик“, жарт на 1 дію.
65) III – 1927) І. Мисик: „Остання лєкція“, сцен. карт.
66) (IV – 1927) *** „Гаївки“, сценічна картина на 1 дію.
67) V. І. Чайківський: „Захотіла пана втратила Іван
комедія. . . . . .
68) (VI – 1927) „Нові монольоґи і деклямації“. .
79) (VII – 1927) Гр. Марусин: „До сходу сонця“, комедія.
70) (VIII – 1927) І. Я. Луцик: „Перешкода“, 3 дії. .

. Омелянець: „Лихо з жінкою, лихо без
комедія на 1 дію. . . . . 0·60 ”
Карпенко: „Заручини по смерти”, коме-
ї. . . . . 1·50 ”
Тогобочній „Мати наймичка“, драма 4 д. 1·50 ”

(Ноти до співів 1 зл.)

р. Марусин: „Мовчи язичку”, комедія, 1 дія 0·80 ”
Сучасний: „Пильнуй своєї хати”, жарт 0·60 ”
Крижанівський: „Веселий вечір”. . . 0·80 ”
Гункевич: „Панські примхи”, жарт на 1 дію. 0·60 ”
Я. Л. „Вертеп”, різд. сцен. карт. . . 0·60 ”
. Весняний: „Товариські гри і забави”. 1·50 ”
атусь на відпочинку”, жарт на 1 дію, . 0·80 ”
алена молодичка”, комедія на 3 дії. . 1·80 ”
Белея: „Старі гріховодники”, трагікомедія 3 дії. 1·50 ”
Цюк: „Замотана справа”, жарт на 1 дію. . 0·80 ”
Глум: „Безбожник”, жарт на 1 дію. . 1 20 ”
. Марусин: „Жінка горою”, жарт на 1 дію. . 0·60 ”
деклямації й монольоґи. . . . 0·80 ”
У кожного розумє”, 2 дії. . . . 0.80 ”
ироди—вчать згоди, комедія. . . . 1·50 ”
акляте джерело” (з нотами). . . 1·20 ”
) „Засвистали козаченьки”, спів з нотами. . 3·00 ”
раф фон Габенікс”, жарт на 2 дії. . . 0·80 ”
ий: „Людські язики”, комедія. . . 0·80 ”
Трембицький: „Іцко сват”. . . . 0·80 ”
Луцик: „Бабський бунт”, народна оперета. 1·50 ”
С. Калинець: „Знахорка Солоха”. . 0 80 ”
Е. Мисевичі „Гарна грішниця”, траґі-фарс
партитурою. . . . . 1·20 ”
. Павлусевич: „Американка”, ком. на 3 дії. 1·80 ”
. Калинець: „Вуйко з Америки”, комедія. 1·20 ”
Некрашевич: „За кулісами”, ґротеска 1 дія. 0·60 ”
3. Крижанівський: „Веселий вечір”, монольо-
. . . . . 0.80 ”
Будзиновський. „Підручник режисера”. 1·50 ”
м. Гунькевич: „Манівцями”, трагікомедія. . 1.60 ”
. Куртлін: „Згідливе подружжа”, комедія. 0·80 ”
. Островський: „Сучасні діти”, комедія. . 1·60 ”
Гриневич: „Монольоґи“, ч. III. . . 0·80 ”
Рудий; „Страчене життя”, пєса на 3 дії. 0·80 “

згаданих видань „Театральної Бібльотеки“ можна
набути в нашій редакції слідуючі пєси.

вилей“, комедія. . . . . 1·60 ”
ловік, що одружився з німою“, . 1·60 ”
регарні Сабинянки“, комедія-сатир. . 1·60 ”
Відвідини“, комедія 1 дія. . . 1·60 ”